Türkçe Dersinde Uygulanan E?itsel Oyunlara Yönelik Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Türkçe Dersinde Uygulanan E?itsel Oyunlara Yönelik Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31894

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bu ölçek, Var??o?lu, ?eref, Gedik ve Y?lmaz (2013) taraf?ndan **Türkçe derslerinde** uygulanan **e?itsel oyunlara** yönelik ö?rencilerin tutumlar?n? güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmek amac?yla geli?tirilmi?tir. Ölçek, ö?rencilerin ders materyali olarak kullan?lan oyunlara kar?? duygusal, bili?sel ve davran??sal e?ilimlerini de?erlendirir. Ölçek geli?tirme sürecinde, yap? geçerlili?ini sa?lamak için Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve iç tutarl?l??? belirlemek için ise Cronbach Alfa güvenilirlik katsay?s? kullan?lm??t?r. Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme kullan?larak yan?tlanmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Tutum ölçe?i, e?itsel oyunlar, Türkçe dersi, geçerlilik, güvenilirlik, Aç?mlay?c? Faktör Analizi, Cronbach Alfa

Yazarlar

Var??o?lu, B., ?eref, ?., Gedik, M., Y?lmaz, ?.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, **Türkçe dersi** içeri?i kapsam?nda uygulanan **e?itsel oyunlara** kar?? ö?rencilerin sahip olduklar? tutum düzeylerini nicel olarak tespit etmektir. Bu tutumlar?n belirlenmesi, e?itimcilerin oyun tabanl? ö?renme yöntemlerinin ders ba?ar?s? üzerindeki etkisini daha iyi anlamalar?na ve materyal seçimlerini optimize etmelerine olanak tan?r.

Geli?tirme çal??mas?, e?itsel oyunlar?n ö?renme sürecindeki öneminin artmas?yla birlikte, bu yenilikçi yöntemlere yönelik ö?renci alg?s?n? ölçmeye yönelik standart bir araç ihtiyac?ndan do?mu?tur. Ölçek, ö?rencilerin motivasyon, ilgi ve oyuna kat?l?m isteklili?i gibi alanlarda olu?turduklar? tutumlar? kapsamaktad?r.

Yap?

Ölçek, ö?rencilerin **e?itsel oyunlara** yönelik genel tutumunu ölçen psikolojik bir yap?y? temsil etmektedir. Bu yap?, oyunlar?n ö?renmeye katk?s?, derse olan ilgiyi art?rmas? ve ö?renme ortam?n? daha keyifli hale getirmesi gibi boyutlar? içermektedir. Tutum, genellikle bili?sel (dü?ünceler), duyu?sal (duygular) ve davran??sal (eylem e?ilimleri) bile?enlerden olu?ur.

Geli?tiriciler, ölçek maddelerini olu?tururken, ö?rencilerin Türkçe dersinde oyun oynaman?n faydalar?na, oyunlar?n e?lence de?erine ve oyunlar?n dersi anlama üzerindeki etkisine dair inançlar?n? yans?tacak ifadeler kullanm??t?r. Bu sayede ölçülen yap?, ö?rencilerin oyunlar?n ders ba?ar?s?ndaki rolüne dair genel kabul veya reddini ortaya koymaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerlili?inin saptanmas? için kapsaml? bir **Aç?mlay?c? Faktör Analizi** (AFA) uygulanm??t?r. AFA, ara?t?rmac?lar taraf?ndan belirlenen maddeler aras?ndan ayn? yap?y? veya niteli?i ölçen maddelerin ortaya ç?kar?larak gruplanmas?n? amaçlayan güçlü bir analiz tekni?idir. Bu analiz, ölçe?in teorik yap?yla ne kadar uyumlu oldu?unu gösterir.

Geçerlik çal??malar? s?ras?nda, faktör yap?s?n?n uygunlu?unu de?erlendirmek üzere çe?itli istatistiksel testler kullan?lm??t?r. ?ncelenen sonuçlar aras?nda **Kaiser Meyer Olkin (KMO)** örneklem yeterlili?i testi ve **Bartlett Sphericity Testi** sonuçlar? yer almaktad?r. Ayr?ca, maddelerin ortak faktör varyans de?erleri, faktör say?s?n? belirlemek için kullan?lan **öz de?er çizgi grafi?i (Scree Plot)**, temel bile?enler analiz sonuçlar? ve yorumlanabilir faktörler elde etmek amac?yla uygulanan **Varimax döndürme tekni?i** sonuçlar? detayl?ca analiz edilmi?tir.

Güvenilirlik

Bir ölçekte geçerlili?in ön ko?ulu, ölçe?in güvenilirli?inin sa?lanm?? olmas?d?r. Bu ba?lamda, ölçe?in iç tutarl?l???n? test etmek amac?yla **madde toplam test puan? korelasyonu** ve **Cronbach Alfa güvenilirlik katsay?s?** de?eri hesaplanarak incelenmi?tir.

Cronbach Alfa güvenilirlik katsay?s?, ölçe?in test puanlar? aras?ndaki iç tutarl?l???n?n bir ölçüsüdür ve genellikle 0,70 üzeri de?erler test güvenilirli?i için yeterli kabul edilmektedir. Madde toplam test puan? korelasyonu ise, her bir madde puan? ile test maddeleri toplam puan? aras?ndaki ili?kiyi aç?klamada kullan?l?r. Bu korelasyon de?erinin yüksek ve pozitif ç?kmas?, ilgili maddenin ölçe?in genel yap?s?na katk?da bulundu?unu ve ölçe?in güçlü bir iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Yap?lan **Aç?mlay?c? Faktör Analizi** (AFA), ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? ortaya ç?karmak için kullan?lm??t?r. Bu analiz, ölçek maddelerinin hangi temel psikolojik faktörler alt?nda topland???n? belirlemi?tir. Analizden önce, verinin faktör analizi için uygun olup olmad???n? kontrol etmek amac?yla **KMO** ve **Bartlett Sphericity Testi** uygulanm??, sonuçlar verinin uygun oldu?unu göstermi?tir.

Faktör yap?s?n?n netle?tirilmesi ve yorumlanabilir faktörlerin elde edilmesi için **Temel Bile?enler Analizi** uygulanm?? ve ard?ndan faktör yüklerini maksimize etmek amac?yla **Varimax döndürme tekni?i** kullan?lm??t?r. Bu döndürme tekni?i, faktörlerin birbirinden ayr??mas?n? ve her bir maddenin tek bir faktöre yüksek yük vermesini sa?layarak, ölçe?in yap?sal netli?ini art?rm??t?r. Analiz sonuçlar?, ölçe?in birden fazla alt boyuta sahip oldu?unu ve bu boyutlar?n e?itsel oyunlara yönelik tutumun farkl? yönlerini temsil etti?ini i?aret etmi?tir (Var??o?lu et al., 2013).

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek Yap?s?

Test Tipi: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: 5'li Likert Tipi Derecelendirme (Tamamen Kat?l?yorum - Hiç Kat?lm?yorum)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Türkçe Dersi Ö?rencileri (Genellikle ?lkö?retim/Ortaokul Düzeyi)

Ya? Grubu: Ara?t?rman?n yap?ld??? döneme göre 6. s?n?ftan 8. s?n?fa kadar olan ö?renciler (Yakla??k 11-14 ya?)

Popülasyon Detaylar?: Orijinal çal??mada, ölçe?in pilot ve as?l uygulamas? için uygun görülen, Türkçe derslerinde e?itsel oyunlar?n kullan?ld??? ö?renci gruplar? hedeflenmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale). Maddeler, ö?rencilerin e?itsel oyunlara yönelik alg?lar?n? ve duygular?n? do?rudan ifade etmelerini sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

E?itim psikolojisi, tutum ölçme, dil e?itimi, oyun tabanl? ö?renme, yap? geçerlili?i, iç tutarl?l?k, Varimax döndürme

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut De?il

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Mevcut De?il

Yaz??ma Adresi: Makalenin yay?nland??? döneme ait ilgili üniversite veya kurum adresleri.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Yay?n Y?l?: 2013

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? genellikle kaynak gösterilerek serbesttir. Detayl? kullan?m ve izinler için ilgili makale yazarlar?yla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Var??o?lu, B., ?eref, ?., Gedik, M. ve Y?lmaz, ?. (2013). Türkçe dersinde uygulanan e?itsel

ARABPSYCHOLOGY.COM

oyunlara yönelik tutum ölçe?i: Geçerlilik ve güvenilirlik çal??mas?. *Ad?yaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 6*(11), 1059-1081.

Karagöz, Y. ve Kösterelio?lu, ?. (2008). Faktör analizi: Bir analiz tekni?i olarak kullan?m? ve bilimsel ara?t?rmalarda uygulanmas?. *E?itim Bilimleri Dergisi, 8*(15), 181-198. (Bu referans, geçerlik bölümünde kullan?lan AFA tan?m?n? desteklemektedir.)

Ölçe?in orijinal makalesine Dergipark üzerinden eri?im sa?lanabilir: dergipark.ulakbim.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: turkce-dersinde-uygulanan-egitsel-oyunlara-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf

Türkçe Dersinde Uygulanan E?itsel Oyunlara Yönelik Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Orijinal kaynak içerik, ölçe?in maddelerini sa?lamamaktad?r. Maddelerin tam listesi için lütfen Var??o?lu et al. (2013) makalesine ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM